

undrer mig, er, at de ærede Medlemmer, der saa ivrigt have taget sig af Kjøbstædernes Interesse, ikke med Begjærlighed have grebet netop det, der er fremstillet af ham; thi jeg troer ikke, der er fremkommet Noget, der saaledes er i Kjøbstædernes Interesse som netop det Forslag, der er bebudet af ham. Det, som gav mig Anledning til at begjære Ordet, var et bestemt Spørgsmaal, fremsat af den høitærede Minister, og Spørgsmaalet lød saaledes: „Tages der Noget fra Communerne af det, de nu have?“ Det var som sagt dette Spørgsmaal, der gav mig Anledning til at begjære Ordet; thi det er min bestemte Overbevisning, at der saavel i amtscommunal som i politisk Retning tages ikke Tid fra Communerne af den Ret, de nu have; jeg maa bemærke, at efter Lovforslaget ville de af Amtsrådets Medlemmer, som vælges fra Landcommunerne, komme i ikke ubetydelig Minoritet, hvorimod de nu ere den større Halvdeel. Naar man desuden lægger Mærke til, at Folketallet stiller sig saaledes, at Kjøbstædbefolkningen kun udgjør een Fjerdedel, hvorimod Landbefolkningen de øvrige 3 Fjerdeler, saa troer jeg, at det Mindste Landcommunerne kunne være tjente med, er det, som er opstillet af den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgfreds (S. A. Hansen). Det synes, som om den Betragtning, der af ham er opstillet, ikke rigtig finder Anklang her i Salen; jeg troer desuagtet at turde forsikre, at den Mening, han har udtalt, finder Anklang hos den overveiende Deel af Befolkningen, skjøndt det jo er muligt, at jeg tager fejl. Altsaa jeg betragter Forslaget, som det her foreligger, som et Tab for Communerne i amtscommunal Retning. Det Andet, jeg vilde hentyde til, var, at det er et endnu større Tab i politisk Retning; thi vedtages det nærværende Lovforslag, som staaer stærkt i Forbindelse med Grundlovens § 44, hvori der siges: „Naar en ny Communallov er givet, kunne Landsthingsvalgene ved Lov gaae over til de større communale (Amts- eller Provinds) Raad, saa vil den Valgret, som Communerne nu udøve, ved gjennem Valgmænd at vælge Landsthingsmænd, gaae tabt. En Udtalelse af den høitærede Minister igaar gif, saa vidt jeg skjønner, i den Retning, idet han kaldte Loven en Slutsteen. Jeg forud-

sætter altsaa, at den Valgret, der nu udøves gjennem Valgmænd, sendte fra Communen og valgte af samtlige Communevælgere, skal med Tiden og maaskee inden kort Tid gaae over til de her bebudede Amtsråd; det er muligt, at den høitærede Minister vil svare mig, at det er ikke Meningen, men saa svarer jeg, at det staaer maaskee ikke i hans Magt at forhindre det. For at jeg i denne Retning kunde finde mig tilfredsstillet, maatte jeg opstille som en bestemt Fordring ved Siden af den, jeg allerede har opstillet, at Landcommunerne vælge idetmindste den halve Deel af Amtsrådets Medlemmer, og at Communens Uffendinge, der skulle vælge den halve Deel, maae være Valgmænd, valgte af samtlige til Folkethinget Valgberettigede i Communen. En anden Yttring af den høitærede Minister var den, at han kaldte den Institution, som her ved dette Lovudkast skulde stables, en folkelig Institution; det kan jeg ikke kalde den; for mig staaer det saaledes, at den eneste virkelige folkelige Institution, vi have her i Landet, er Folkethinget, og naar man sammenholder Bestemmelserne i dette Lovudkasts § 2 med Bestemmelserne i Loven om Valgene til Folkethinget, vil man finde, at der er en stor Forskjel. Jeg forudsætter dog, at den Institution, som jeg før omtalte, kunde desuagtet blive usolkelig nok, naar f. Ex. Folket til en vis givent Tid skulde finde det passende at bortgive $\frac{1}{20}$ af den Myndighed, det har, til Kongemagten, og at f. Ex. $\frac{1}{4}$ var ved personlige Interesser stærkt knyttet til denne Tyvdeel — det skal jeg imidlertid ikke gaae videre ind paa. Hvad den nu bestaaende communale Indretning angaaer, da siger jeg, at den maaskee i den Tid, hvori den er givet, kan have været tidsvarende nok, men en fri og folkelig Institution er den ikke. Det er muligt, at den kan være noget bedre end den Institution, den har afløst, men fri og folkelig er den som sagt ikke. Jeg vil heller ikke bestemt gjøre Fordring paa, at den Institution, som her skal stables, skal have et saa frit og folkeligt Præg som den, jeg før har nævnt; men hvad jeg fordrer er, at Loven, for at jeg skal kunne give min Stemme til den, ikke skal være et Tilbagestrid fra den nu bestaaende Tilstand, og at den i sine Grundtræk skal være retfærdig og billig, saa at man tør for-